

Plan

Plan för program för trygghet och säkerhet

LUNDS
KOMMUN

Dokumenttyp: Plan för program för trygghet och säkerhet	Beslutsinstans: Kommunfullmäktige	Beslutsdatum: 20XX-XX-XX	Diarienummer: KS 2018/0316
Dokumentansvarig: Håkan Nilsson	Framtagen av: Kommunkontoret i samverkan med samtliga förvaltningar, bolag och förbund	Giltighetstid: Programmet aktualiseras varje mandatperiod av kommunstyrelsen.	Senast reviderad: [Klicka och fyll i]
Dokumentinformation: En plan beskriver åtgärder för att säkra det önskade resultatet inom ett område. En plan anger vilken eller vilka nämnd/nämnder som ansvarar för åtgärderna genomförs samt när och hur uppföljning ska göras.			
Dokumentet gäller för: Alla nämnder, styrelser och bolag i Lunds kommun			

Innehåll

Realisering av planerna – ansvar och uppföljning	2
1. Plan för olycksförebyggande arbete	3
2. Bygga motståndskraft och krishanteringsförmåga	4
3. Informationssäkerhet	6
4. Förebygga brott	7
5. Förebygga hot och våld mot anställda och förtroendevalda	8
6. Motverka otillåten påverkan och korruption	8

Realisering av planerna – ansvar och uppföljning

Ansvar

Nämnder och styrelser

Kommunens nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra nödvändiga åtgärder för att uppnå målen.

Kommunala bolag och kommunalförbund

En kommun kan överlämna en kommunal angelägenhet till ett kommunalt bolag eller kommunalförbund. Den direkta styrningen av genomförandet av åtgärden är dock begränsad. Ett utpekande av ett kommunalt bolag som ansvarig för åtgärder i denna plan innebär inte en skyldighet för bolaget att genomföra åtgärden. Det förutsätter att nödvändiga beslut fattas av respektive bolags styrelse eller bolagsstämma.

Uppföljning

Kommunstyrelsen är dokumentansvarig och har samordningsansvar för programmets och planens genomförande, uppföljning och revidering. Uppföljning av program och plan görs årligen i kommunens ordinarie uppföljningsprocess och vad som har gjorts beskrivs i en Trygghetsredovisning. Vart tredje år tas en rapport fram. I denna görs fördjupade analyser och är ett underlag för ett reviderat program med tillhörande plan.

Gemensamt för de prioriterade områdena och målen i programmet är att de berör flera verksamhetsområden. En förutsättning för att lyckas i arbetet med trygghet och säkerhet är att flera aktörer i samhället är involverade och bidrar. Det handlar om kommunen, myndigheter, lärosäten, näringslivet och civilsamhället. Samverkan med andra aktörer, både interna och externa, ska främjas.

Kommunfullmäktige

- Är den nivå i kommunen som antar program och plan. Lunds kommuns program och plan för trygghet och säkerhet antas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

- Har det övergripande ansvaret för kommunens utveckling av trygghets- och säkerhetsarbetet.
- Är dokumentansvarig och har samordningsansvar för programmets och planens genomförande, uppföljning och revidering. Kopplat till arbetet finns en kommunövergripande grupp för trygghet och säkerhet med representanter från förvaltningarna. Gruppen har i uppdrag att stärka och utveckla det systematiska arbetet.
- Tar fram handlingsplaner kopplade till planen.
- Ansvarar för uppföljningen av programmet till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser

- Ansvarar för att programmet efterlevs inom sina respektive ansvarsområden.
- Ansvarar för uppföljning och rapportering enligt programmet.
- Ansvarar för att ta fram handlingsplaner för den egna nämnden/styrelsen.

Krisledningsnämnd

- Ledamöter väljs vid varje ny mandatperiod. För mandatperioden 2019–2022 är det kommunstyrelsens arbetsutskott som utgör krisledningsnämnd.
- Träder endast i kraft då man bedömer en händelse som extraordinär.

Kommunkontoret

- Ansvarar för att under kommunstyrelsen leda och samordna kommunens samlade trygghets- och säkerhetsarbete.
- Ska stödja förvaltnings- och bolagsledningarna i trygghets- och säkerhetsarbetet.
- Arbetar fram övergripande riktlinjer, råd och anvisningar till grund för trygghets- och säkerhetsarbetet.
- Ansvarar för att relevanta utbildningsinsatser görs i kommunens chefsled.

Förvaltningar och bolag

- Trygghets- och säkerhetsarbetet ska bedrivas av förvaltningar och bolag som ordinarie del av verksamheten. I det dagliga arbetet är ansvaret fördelat från högsta ledning till enskild medarbetare. Programmet ska finnas med som en del vid introduktionen av nya chefer och medarbetare i Lunds kommun.
- Varje berörd förvaltning och bolag ska i sina åtaganden väga in programmets intentioner och prioriteringar.
- Ansvarar för att specifika handlingsplaner som krävs för de egna områdena tas fram. Dessa ska harmonisera med det övergripande programmet och planen.

1. Plan för olycksförebyggande arbete

Det olycksförebyggande arbetet innebär att samtliga nämnder och bolag systematiskt ska identifiera, analysera, värdera och behandla olycksrisker med påverkan på människa, miljö eller egendom inom sina respektive ansvarsområden. Resultatet av det systematiska arbetet ska följas upp och det ska finnas en planering för att minimera och hantera konsekvenserna av de olyckor som ändå inträffar.

Ett särskilt fokus i det olycksförebyggande arbetet ska läggas på riskbedömningar och åtgärder vid samhällsplanering samt ny- och ombyggnation.

Kommunstyrelsen ska samordna kommunens olycksförebyggande arbete. I det samordnande arbetet ingår att ge stöd till nämnder och bolag i det olycksförebyggande arbetet samt att verka för samverkan, lärande och utbyte av erfarenheter. Därtill ska kommunstyrelsen omvärldsbevaka samhällstrender som kan påverka kommunens olycksutveckling och samverka med relevanta aktörer så som Räddningstjänsten Syd för en mer komplett kommunövergripande lägesbild avseende olyckor.

Följande aktivitet ska, tillsammans med befintligt arbete, leda till att målet för fokusområdet uppnås.

- Kommunstyrelsen utvecklar former och förutsättningar för analys utifrån rapporterade olycksincidenter.

- Kommunstyrelsen stärker samordning internt i kommunen samt med relevanta externa aktörer inom det geografiska området i det olycksförebyggande arbetet

- Berörda nämnder och bolag har särskilt fokus på riskbedömningar och åtgärder vid samhällsplanering samt ny och ombyggnation.
- Berörda nämnder och bolag stärker kopplingen mellan det systematiska säkerhets- respektive arbetsmiljöarbetet i syfte att förebygga olyckor.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen kommer att följa upp arbetet med att förebygga olyckor genom att tillse att:

- Genomföra en kartläggning om nuläget avseende olyckor i de kommunala verksamheterna.
- Nämnder och bolag har dokumentation som beskriver hur det systematiska brand och olycksförebyggande arbetet bedrivs och följs upp.
- Nämnder och bolag rapporterar tertial två en lägesbild, innefattande en analys av nuläge och möjlig utveckling, till kommunstyrelsen.
- Utbildningar genomförs kontinuerligt och utvärderas för att säkerställa att de tillgodoser deltagarnas behov.

2. Bygga motståndskraft och krishanteringsförmåga

Lunds kommun ska genom planering och övning, vara förberett att möta och hantera kriser av många olika slag och karaktär och höjd beredskap vilket innebär att krisberedskapen måste vara flexibel och kunna anpassas till den specifika händelsen.

Nämnder och bolag ska årligen genomföra en risk- och sårbarhetsanalys. I detta arbete görs bedömning av hur kritiska verksamheternas åtaganden är för det som trygghets- och säkerhetsarbetet ska värna. För kritiska åtaganden och/eller samhällsviktig verksamhet som lagts ut på extern leverantör ska upphandlande nämnd eller bolag i sin kravställning säkerställa motsvarande nivå av motståndskraft som om verksamheten bedrivits i kommunal regi. Nämnder och bolag ska även ha en förberedelse och öva att hantera kriser inom sitt ansvarsområde. Det finns en överenskommelse mellan SKL och MSB som beskriver vad kommunerna ska arbeta med för att få det statliga bidraget. I denna plan beskrivs nedan kortfattat vad som görs för det bidraget.

Följande aktiviteter ska, tillsammans med befintligt arbete, leda till att målet för fokusområdet uppnås.

- Kommunstyrelsen utvecklar risk- och sårbarhetsanalysarbetet ur ett strategiskt perspektiv och koordinera detta med andra närliggande processer som finns i kommunen och sammanställer en kommunövergripande risk. Och sårbarhetsanalys.
- Kommunstyrelsen utvecklar arbetsätt för skydd av samhällsviktig verksamhet och samarbeta i frågan med andra aktörer, såväl privata som offentliga.
- Kommunstyrelsen utvecklar arbetsätt för kommunövergripande samverkan i arbetet med att öva krisledning och att dra lärdomar av uppkomna kriser.
- Kommunstyrelsen säkerställer att det finns system för beslutsfattande i händelse av Kris eller höjd beredskap.

Kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns aktuella system för beslutsfattande på central nivå. Roller i ett sådant system kan exempelvis innefatta tjänsteman i beredskap (TIB) och kommunikatör i beredskap (KIB). Larmvägar och inkallningssystem skall vara dokumenterade, kända och övade. Under en extraordinär händelse ska kommunstyrelsen kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder.

- Kommunstyrelsen stärker samordningen internt i kommunen samt med relevanta externa aktörer inom det geografiska området i att bygga motståndskraft.

Kommunstyrelsen kommer att följa upp arbetet med motståndskraft och krishanteringsförmåga och den överenskommelse som tecknats mellan SKL och MSB genom att tillse att:

- Nämnder och bolag har utifrån identifierade framträdande risker i risk- och sårbarhetsanalysen vidtagit eller initierat åtgärder för att behandla dessa.
- Nämnder och bolag har kunskap om vilken verksamhet som är samhällsviktig inom sina respektive ansvarsområden.
- Nämnder och bolag har en uppdaterad handlingsplan för hantering av kriser med en utsedd krisledningsorganisation.
- Nämnder och bolag genomför övningar enligt kommunens handlingsplan för krisberedskap.
- Det finns arbetssätt för kommunövergripande samverkan som ger en förmåga att tidigt identifiera och hantera potentiella störningar eller allvarligare oönskade händelser.
- Forum finns för lärande och erfarenhetsutbyte mellan nämnder och bolag avseende risk- och krishantering samt skydd av samhällsviktig verksamhet.
- Utbildningar genomförs kontinuerligt och utvärderas för att säkerställa att de tillgodoser deltagarnas behov.

Användning av statlig ersättning

Enligt 5 kap. 1 § LEH får kommunen ersättning av staten för kostnader för förberedande uppgifter som de utför enligt 2 kap och 3 kap LEH.

Lunds kommun använder den statliga ersättningen enligt nedan:

Framtagande av Risk- och sårbarhetsanalys och struktur för krislednings- och kommunikationsorganisationen.

Kontinuerligt arbetet med kommunen och kommunala förbunds och bolags risk- och sårbarhetsanalyser och krisberedskapsplaner. Framtagande av styrdokument. Och kriskommunikationsplan. Arbeta med IT- och informationssäkerhet. Identifiering av samhällsviktig verksamhet inom kommunen.

Utvärdering av hantering av en inträffad kris.

Geografiskt områdesansvar

Krishanteringsråd tillsammans med nio kommuner i område Skåne sydväst för utveckling av samverkan med privata och offentliga aktörer som kommunen behöver samverka med före, under och efter en extraordinär händelse. Medverkan i regionala och kommunala informationsnätverk med övriga kommuner och privata aktörer för att stärka förmågan och att identifiera nya sätt att sprida information vid extraordinär händelse. Arbeta med Styrel, Styrgas och nödvattenplan.

Utbildning och övning

Utbildning och övning av krisledningsnämnd och övrig krisorganisation för deras uppgifter i samband med en extraordinär händelse.

Kompetensutveckling, träning och samverkansanalyser för att bättre kunna samverka med andra aktörer med stöd av ex. Rakel och WIS. Deltagande i eller anordnande av kurser, konferenser och nätverksträffar inom området krisberedskap. Planering, utbildning och samverkan med icke

kommunala aktörer för krisstödsverksamheten som syftar till att stärka kommunens förmåga att hantera en kris.

Rapportering

Arbete med att rapportera indikatorer, åtgärder, ev. händelser och användning av statlig ersättning till länsstyrelsen.

Höjd beredskap

Kostnader för licenser, drift och underhåll samt tester av utrustning för utomhusvarning (VMA). Deltagande i Länsstyrelsens, Försvarmaktens eller annan myndighets arbete med planering för höjd beredskap.

Funktion för samordning av kommunens arbete

Lönekostnader för personal med nödvändig kompetens som arbetar med uppgifterna i överenskommelsen.

Samverkansersättning

Regional samverkan vid planering av hur samhällsviktig verksamhet ska fungera vid en extraordinär händelse. Verksamhet som syftar till att utveckla aktörsgemensamma former över kommungränsen för inriktning, samordning och en samlad lägesbild. Samverkan med trossamfunden.

3. Informationssäkerhet

Samtliga nämnder och bolag ska bedöma om eller hur de berörs av lagstiftningens krav med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter för att skydda sin information.

Ansvaret för Lunds kommuns säkerhetsskydd vilar på kommunstyrelsen och kommundirektören. I säkerhetsskyddsarbetet biträds dessa av Lunds kommuns säkerhetsskyddschef, vilken är kommunens säkerhetschef. Det ska finnas en utsedd ställföreträdande säkerhetsskyddschef.

Säkerhetsskyddschef utövar under kommunstyrelsen och kommundirektören kontroll över att säkerhetsskyddet finns, är tillräckligt och fungerar. Till stöd för denna bedömning ska en strategisk, systematisk omvärldsbevakning genomföras i syfte att följa förändringar i hotbilden mot Lunds kommun och Sverige.

Säkerhetsskyddschefen ansvarar för att det inom Lunds kommun finns en dokumenterad kommunövergripande säkerhetsanalys. Respektive förvaltning och bolag biträder säkerhetsskyddschefen med genomförande av säkerhetsanalysen.

Följande aktiviteter ska, tillsammans med befintligt arbete, leda till att målet för fokusområdet uppnås.

- Berörda nämnder och bolag bidrar i arbetet med att upprätta en kommunövergripande säkerhetsanalys
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett förslag på aktualisering av Informationssäkerhetspolicyn.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram riktlinjer inom informationssäkerhetsområdet.
- Kommunstyrelsen säkerställer att berörd personal ges nödvändig utbildning samt att underlätta erfarenhetsutbyte inom kommunen såväl som med externa aktörer
- Kommunstyrelsen stödjer och ensar nämnders och bolags säkerhetsskyddsarbete genom att tillgodose behov av säkerhetsskyddsinstruktioner och annat

genomförandestöd.

- Kommunstyrelsen identifiera kommunövergripande investeringar och insatser som behöver samordnas för att säkerställa att kommunens resurser används på ett effektivt sätt utifrån kommunövergripande säkerhetsanalys och aktuell hotbild.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen kommer att följa upp arbetet inom säkerhetsskyddsområdet genom att tillse att:

- Berörda nämnder och bolag har kunskap om vilka delar av sina respektive ansvarsområden som är skyddsvärda enligt säkerhetsskyddslagen
- Berörda nämnder och bolag årligen följer upp det egna informationssäkerhetsarbetet
- Kommunens säkerhetsskyddschef har, genom en kommunövergripande säkerhetsanalys, kunskap om kommunens skyddsvärda delar och befintligt säkerhetsskydd samt använder denna som underlag för beslut om kommunövergripande åtgärder
- Driftsatta system och tjänster är riskbedömda utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv
- Utbildningar genomförs kontinuerligt och utvärderas för att säkerställa att de tillgodoser deltagarnas behov.

4. Förebygga brott

I det brottsförebyggande arbetet ska samtliga nämnder och bolag, utifrån sina respektive ansvarsområden, utforma, vidta och följa upp åtgärder för att minska antalet brott och öka tryggheten för boende, besökare och företagare.

Kommunstyrelsen ska samordna och inrikta kommunens brottsförebyggande arbete, genom det brottsförebyggande rådet, samt arbetet mot våldsbejakande extremism och på så sätt verka för samverkan, erfarenhetsutbyte och kunskapsöverföring mellan nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen kommer att följa upp det brottsförebyggande arbetet genom att

- Tillse att upplevd trygghet fortsatt ligger på hög nivå under programperioden
- Nämnder och bolag har en utsedd funktion för att driva och samordna det brottsförebyggande arbetet
- I samband med tertialrapport två varje år rapporterar kommunkontoret en lägesbild utifrån den överenskommelse kommunen och polisen tillsammans tagit fram, innefattande en analys av nuläge och möjlig utveckling, till kommunstyrelsen.

Följande aktiviteter ska, tillsammans med befintligt arbete, leda till att målet för fokusområdet uppnås.

- Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns ett Brottsförebyggande råd med tillhörande regelverk med ansvar, att i samverkan med polisen utarbeta en samverkansöverenskommelse, medborgarlöften och andra handlingsplaner som bedöms relevanta.
- Kommunstyrelsen verkar för att stärka samordning av det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet med andra insatser i kommunen, exempelvis för social hållbarhet, stadsutveckling och mänskliga rättigheter.
- Kommunstyrelsen vidareutvecklar de långsiktiga kommunövergripande relationer och samarbetsformer med civilsamhället, myndigheter och andra relevanta aktörer

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen kommer att följa upp arbetet inom det brottsförebyggande området genom att tillse att:

- Berörda nämnder och bolag utvecklar och följer upp verkningsfulla sociala insatser för att hindra rekrytering till brottslighet.

- Berörda nämnder och bolag kartlägger och initiera investeringar i kommunens fysiska miljöer som bidrar till ökad trygghet och säkerhet.
- Berörda nämnder och bolag genomför aktiviteter i enlighet med den samverkansöverenskommelse och medborgalöften som tas fram tillsammans med bl a polisen.
- Berörda nämnder och bolag stärker kommunens arbete mot våldsbejakande extremism i enlighet med kommunens handlingsplan.

5. Förebygga hot och våld mot anställda och förtroendevalda

Följande aktiviteter ska, tillsammans med befintligt arbete, leda till att målet för fokusområdet uppnås.

- Kommunstyrelsen genomför löpande genomföra övergripande nuläges- och riskanalys gällande hot- och våld gentemot anställda i kommunen.
- Kommunstyrelsen, genomför informations- och utbildningsinsatser till kommunens chefer och medarbetare kring risker för hot och våld.
- Nämnder och bolag rapporterar incidenter kopplat till hot och våld i kommunens centrala incidentrapporteringssystem.

Kommunstyrelsen kommer att följa upp arbetet med att förebygga hot och våld mot anställda och förtroendevalda genom att tillse att:

- Utbildningsinsatser kring säkerhet för förtroendevalda är genomförda
- Utbildningsinsatser kring hot och våld mot chefer, tjänstepersoner är genomförda

6. Motverka otillåten påverkan och korruption

Följande aktiviteter ska, tillsammans med befintligt arbete, leda till att målet för fokusområdet uppnås.

- Kommunstyrelsen genomför löpande genomföra övergripande nuläges- och riskanalys avseende otillbörlig påverkan.
- Kommunstyrelsen, genomför informations- och utbildningsinsatser till kommunens förtroendevalda och anställda kring innebörden av otillbörlig påverkan.
- Nämnder och bolag rapporterar incidenter kopplat till otillåten påverkan.
- Kommunstyrelsen kommer se över och aktualisera visseblåsarfunktionens regelverk.

Kommunstyrelsen kommer att följa upp arbetet med att förebygga otillåten påverkan bland anställda och förtroendevalda genom att tillse att:

- Kommunens riktlinjer avseende mutor och representation är väl kända
- Kommunstyrelsen kommer följa upp ärenden i visseblåsarfunktionen.